

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

27.11.2020

Lēmums Nr. 4-02/79

Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras nepiemērošanu

Adresāts:

Saulkrastu novada pašvaldība, adrese: Raiņa ielā 8, Saulkrastos, Saulkrastu novads, LV-2160, e-pasts: dome@saulkrasti.lv;

Izstrādātāja:

IK "Plānošanas eksperti", adrese: Maija iela 16-3, Rīga, LV-1006, e-pasts: birojs@planosana.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpilnvarojums nekustamam īpašumam "Apiņi" (kadastra Nr. 8033 001 0688), Zvejnieciemā, Saulkrastu pagastā, Saulkrastu novadā (turpmāk – Lokālpilnvarojums).

Izvērtētā dokumentācija:

IK "Plānošanas eksperti" (turpmāk – Izstrādātājs) 2020. gada 30. oktobra vēstule Nr. PE 10-20/9e "Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu", iesniegums "Par plānošanas dokumenta Lokālpilnvarojums teritorijas plānojuma grozījumiem nekustamajā īpašumā "Apiņi" izstrādes uzsākšanu" (turpmāk – Iesniegums), Saulkrastu novada domes 2020. gada 27. maija lēmums Nr. 1748 (Nr. 18/2020, §23) "Par lokālpilnvarojuma "Apiņi" izstrādes uzsākšanu", Darba uzdevums "Lokālpilnvarojuma izstrādei teritorijas plānojuma grozījumiem nekustamajā īpašumā "Apiņi"" (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Lielrīgas RVP) 2020. gada 21. oktobra vēstule Nr. 11.2/8702/RI/2020 "Par nosacījumiem lokālpilnvarojuma izstrādei zemesgabālā "Apiņi", Saulkrastu novadā", Veselības inspekcijas 2020. gada 24. septembra vēstule Nr. 4.5.-4./22563/108 "Nosacījumi teritorijas plānojumam", Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2020. gada 26. oktobra vēstule Nr. 4.8/5452/2020-N "Par lokālpilnvarojuma izstrādi teritorijai "Apiņi", Saulkrastu novadā".

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Lokālpilnvarojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums).

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma „*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2020. gada 30. oktobrī Birojā ir saņemts Izstrādātāja Iesniegums, ar kuru Izstrādātājs informē, ka Saulkrastu novada dome 2020. gada 27. maijā ir pieņēmusi lēmumu Nr. 1748 (Nr. 18/2020, §23) “*Par lokālplānojuma ”Apiņi” izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Lēmums) un ir uzsākta plānošanas dokumenta izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālplānojums tiek izstrādāts atbilstoši Saulkrastu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas (turpmāk – Attīstības stratēģija) 25 gadu perspektīvai, Saulkrastu novada attīstības programmai 2014. – 2020. gadam un Saulkrastu novada teritorijas plānojumam 2012. – 2024. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums), kam ir veikts Stratēģiskais novērtējums;
 - 2.2. Lokālplānojuma izstrādes mērķis ir zemes gabalu atļautās izmantošanas precizēšana un apbūves parametru detalizācija, plānojot racionālu zemes izmantošanu, teritorijas attīstības iespējas un kopīpašuma izbeigšanu, veidojot divas atsevišķas zemes vienības;
 - 2.3. Lokālplānojuma teritorija ietver vienu zemes vienību “*Apiņi*”, kadastra Nr. 8033 001 0688 (turpmāk – Īpašums), Zvejniekiemā, Saulkrastu pagastā, Saulkrastu novadā. Īpašuma kopējā platība ir 2,4633 ha. Saskaņā ar zemes robežu plānu Īpašuma teritorijā 1,4175 ha aizņem mežs, 1,0182 ha – krūmāji un 0,0276 ha – zeme zem ūdeņiem;
 - 2.4. Saskaņā ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu zemes vienībai “*Apiņi*”, kadastra Nr. 8033 001 0688, noteiktais funkcionālais zonējums ir *Mežu teritorija (M)*, ko ar Lokālplānojumu plānots grozīt uz *Lauksaimniecības teritoriju (L1)*, kur zemes gabala minimālā jaunizveidojamā platība noteikta 5000 m²;
 - 2.5. Atbilstoši Iesniegumā norādītajam funkcionālajā zonā *Lauksaimniecības teritorija (L1)* perspektīvā plānots izveidot divas viensētas;
 - 2.6. Lokālplānojumā plānotās darbība neatbilst Likuma 1. un 2. pielikuma darbībām;
 - 2.7. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā „*OZOLS*” pieejamo informāciju Lokālplānojuma teritorijā neatrodas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un mikroliegumi, nav reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi un sugas.
3. Izstrādājot plānošanas dokumentu, Darba uzdevumā cita starpā ir noteikti šādi izstrādes uzdevumi:
 - 3.1. Izvērtēt iespēju mainīt Teritorijas plānojumā noteikto plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu *Mežu teritorija (M)* uz *Lauksaimniecības teritoriju (L1)*;
 - 3.2. Izstrādāt detalizētus teritorijas attīstības noteikumus. Izvērtēt tās apsaimniekošanas un apbūves izvietojuma iespējas;
 - 3.3. Paredzēt inženiertehniskās infrastruktūras izvietojumu.
4. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 „*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā

novērtējuma nepieciešamību ar VVD Lielrīgas RVP, Veselības inspekciju un DAP administrāciju. Iesniegumam pievienotas:

- 4.1. Veselības inspekcijas 2020. gada 24. septembra vēstule Nr. 4.5.–4./22563/108 “*Nosacījumi teritorijas plānojumam*”, kurā institūcija izvirzījusi nosacījumus plānošanas dokumenta izstrādei, tostarp attiecībā uz perspektīvo būvju pieslēgumiem centralizētajiem pašvaldības ūdensvada un kanalizācijas tīkliem, laika posmā līdz centralizēto tīklu izbūvei, vietēja ūdens avota un vietējas kanalizācijas sistēmas ierīkošanu – atbilstoši spēkā esošajiem normatīviem. Veselības inspekcija nav izteikusi viedokli, ka Lokālpilnojumam būtu nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.
 - 4.2. VVD Lielrīgas RVP 2020. gada 21. oktobra vēstule Nr. 11.2/8702/RI/2020 “*Par nosacījumiem lokālpilnojumam izstrādei zemesgabālā “Apiņi”, Saulkrastu novadā*”, kurā VVD Lielrīgas RVP izteikusi viedokli, ka Stratēģiskais novērtējums plānošanas dokumentam būtu nepieciešams, jo ir plānots transformēt meža zemi Baltijas jūras un Rīgas jūras līča ierobežotās saimnieciskās darbības joslā. Nosacījumos tiek iekļauta prasība teritorijai izstrādāt ūdensapgādes un sadzīves kanalizācijas risinājumus, perspektīvā paredzot pieslēgumu pie centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem, kā arī, lai novērstu iespējamo īpaši aizsargājamo sugu atradņu un biotopu ietekmēšanu, veikt sugu un biotopu izpēti veģetācijas laikā visā Lokālpilnojumam izstrādes teritorijā un iezīmēt īpaši aizsargājamo sugu atradnes un biotopus, ja tādi tiek konstatēti, apbūvi plānojot ārpus aizsargājamo dabas vērtību aizņemtajām platībām.
 - 4.3. DAP administrācijas 2020. gada 26. oktobra vēstule Nr. 4.8/5452/2020–N “*Par lokālpilnojumam izstrādi teritorijā “Apiņi”, Saulkrastu novadā*”, kurā atzīmēts, ka Lokālpilnojumam teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā un tajā nav reģistrētas īpaši aizsargājamās sugas vai biotopi. Teritorijā reģistrētas mežaudzes – priežu un bērzu briestaudzes, bērzu un melnalkšņu vidēja vecuma audzes. DAP administrācija savas kompetences ietvaros sniedz viedokli, ka Stratēģiskais novērtējums plānošanas dokumentam nav nepieciešams, aicinot Lokālpilnojumam izstrādi veikt atbilstoši ilgtspējīgas attīstības principiem, pēc iespējas saglabājot dabas kapitālu.
5. Lokālpilnojumam nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālpilnojumam atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams:
 - 5.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts, tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem;
 - 5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar

reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Vērtējot iespējamo ietekmes būtiskumu, tai skaitā to, cik lielā mērā Lokālplānojumā ietverti priekšnoteikumi Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, cik lielā mērā tas varētu ietekmēt plānošanas dokumentus citos plānošanas līmeņos, tajos iekļaujamos nosacījumus u.c. aspektus, Birojs nekonstatē, ka Lokālplānojuma īstenošana saistīta ar šāda veida būtisku ietekmi uz vidi (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a. – e. apakšpunkts). Saskaņā ar Iesniegumā sniegto informāciju, Lokālplānojumā netiek plānotas Likuma 1. un 2. pielikumā minētās darbības. Arī Birojs, izvērtējis Birojā iesniegto informāciju, kas pamato Lokālplānojuma izstrādi, nekonstatē, ka attiecīgās darbības Lokālplānojuma teritorijā varētu tikt paredzētas. Ievērojot minēto, Lokālplānojums nav pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams. Tāpat nav konstatējams, ka Lokālplānojums atbilstu Likuma 4. panta trešās daļas 2. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, jo Lokālplānojums neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas (*Natura 2000*) teritorijā.

- 5.3. Izvērtējot Iesniegumu, Lēmumu un Darba uzdevumu, Birojs secina, ka Lokālplānojuma teritorija ietilpst Zvejniekciema robežās un Lokālplānojuma teritoriju ieskauj esošas vai plānotas apbūves teritorijas un meža teritorijas. Lokālplānojums tiek izstrādāts ar mērķi mainīt funkcionālo zonējumu no *Mežu teritorijas (M)* uz *Lauksaimniecības teritoriju (L1)*, lai izveidotu divas atsevišķas zemes vienības (ar mērķi izbeigt kopīpašumu un izveidot divas viensētas).
- 5.4. Izskatot Lokālplānojuma risinājumus saistībā ar Īpašuma atrašanās vietu, Birojs secina, ka nozīmīgākās Lokālplānojuma īstenošanas ietekmes var būt saistāmas ar Likuma 23. divi *prim* panta 4. punkta a. apakšpunkta kritēriju, jo Lokālplānojuma teritorija atrodas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrastes aizsargjoslā (turpmāk – Piekrastes aizsargjosla). Teritorija atrodas ārpus tās krasta kāpu aizsargjoslas daļas un ar to nerobežojas, tomēr ietilpst 5 km zonā, kur atbilstoši Aizsargjoslu likuma 36. panta pirmajā daļā noteiktajam, ir aprobežots apbūves blīvums ar nosacījumiem zemes dalīšanai. Tostarp minētā panta pirmās daļas 1. punkts paredz, ka nosacījumi jaunveidojamo zemes vienību platībai un apbūvei nosakāmi vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā. No Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) nosacījumiem Birojs konstatē, ka *Mežu teritorijām (M)* atbilstoši TIAN 4.10.1. nodaļas 403. punktam minimālā jaunizveidojamā zemesgabala platība ir 3 ha, savukārt *Lauksaimniecības teritorijai (L1)* atbilstoši TIAN 4.11.2. nodaļas 455. punktam – 0,5 ha. Tā kā Lokālplānojuma kopējā platība ir 2,4633 ha un to īpašnieki vēlas izbeigt kopīpašumu un sadalīt Īpašumu divos zemesgabalos, tad ar plānošanas dokumentu tiek paredzēta funkcionālā zonējuma maiņa uz *Lauksaimniecības teritoriju (L1)*, kur minimālā jaunizveidojamā zemesgabala platība ir 0,5 ha. Attiecīgi TIAN 456. punktā izvirzītajām prasībām viensētas apbūves vienībām *Lauksaimniecības teritorijās (L1)* 456.1. punktā noteikts: “*apbūves zemesgabalā (zemesgabala daļā) atļauts būvēt divas dzīvojamās ēkas būvprojektā paredzot zemesgabala sadales iespēju, ja zemesgabals ir lielāks par 2 hektāriem*”, līdz ar to, veicot funkcionālā zonējuma maiņu, tiek ievērotas Teritorijas plānojuma TIAN noteiktās prasības zemesgabala sadalei, lai izveidotu divas viensētas. Birojs konstatē, ka veicot funkcionālā zonējuma maiņu, tiek plānota lielāka antropogēnā slodze Lokālplānojuma teritorijā, palielināsies apbūves blīvums, samazināsies ar mežu klāto teritoriju platība, kam iemesls būs Lokālplānojuma izstrāde. Tomēr Īpašums atrodas ciema teritorijā, kur jau izveidojusies apbūve; apbūves blīvuma palielinājums un

apbūves teritoriju saplūšana ir vispārēja tendence, kas ilgtermiņā ir prognozējama un tiek ņemta vērā, izstrādājot vietējo pašvaldību teritorijas plānojumus un nosakot ciemu robežas.

- 5.5. Tā kā Lokālplānojuma teritorija atrodas ārpus Piekrastes aizsargjoslas krasta kāpu aizsargjoslas daļas, kā arī ņemot vērā apkārtnes teritoriju izmantošanu un attīstību, Birojam nav pamats konstatēt, ka plānotās izmaiņas ciema kontekstā varētu būt pārmērīgas (Likuma 23. divi *prim* panta 4. punkta a. apakšpunkts). Uz šādiem ietekmju riskiem savā atsauksmē nenorāda arī DAP administrācija, vienlaikus aicinot Lokālplānojuma izstrādi veikt atbilstoši ilgtspējīgas attīstības principiem, pēc iespējas saglabājot dabas kapitālu. Šādā kontekstā Birojs ņem vērā, ka Lokālplānojuma izstrādes procesā DAP administrācijas un VVD Lielrīgas RVP iesaiste tiek nodrošināta arī gadījumā, ja Stratēģiskais novērtējums netiek veikts (sniedzot nosacījumus plānošanas dokumenta izstrādei un atzinumus par to izpildi), attiecīgi ar plānošanas procesā paredzētajiem sadarbības instrumentiem pastāv iespēja nonākt pie pārdomāta un interesēs līdzsvarota lēmuma. Arī vērtējot teritorijas jutīgumu, tai skaitā dabas apstākļus un paredzēto teritorijas izmantošanas intensitāti, Birojam nav pamata nonākt pie secinājuma, ka Lokālplānojuma īstenošana radīs tik nozīmīgu un būtisku ietekmi, lai būtu pamatoti un lietderīgi piemērot Stratēģisko novērtējumu. Lai arī teritorijā ir meža zeme, tajā nav aizsargājama sugu un biotopu, ietekme uz aizsargājamām kultūras vai dabas vērtībām nav identificēta (Likuma 23. divi *prim* panta 3. punkts, 4. punkta b. apakšpunkts).
- 5.6. Vērtējot iespējamās vides problēmas un to intensitāti, Birojs secina, ka atbilstoši Darba uzdevumā noteiktajam ar Lokālplānojumu ir paredzēts nodrošināt Lokālplānojuma teritoriju ar inženiertehnisko infrastruktūru. Tāpat nav identificējams, ka esošā un prognozējamā vides kvalitāte (ņemot vērā apkārtnes teritoriju izmantošanu) neatbilstu plānotajam izmantošanas mērķim (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta c. apakšpunkts, 2. punkts, 3. punkta c. apakšpunkts).
6. Ņemot vērā iepriekš minēto, Birojs secina, ka plānotās funkcionālā zonējuma izmaiņas un Lokālplānojuma īstenošana būs saistīta ar antropogēnās slodzes palielināšanos konkrētajā teritorijā, tāpat ir identificējams, ka ar plānošanas instrumentiem būs jārisina arī atsevišķas vides problēmas. Tomēr, vērtējot iespējamo ietekmes būtiskumu un to, vai identificējami mehānismi vides problēmu pārvaldībai, vērtējot apkārtējo teritoriju izmantošanu un grozījumu būtību, Birojs secina, ka nav sagaidāmas tik nozīmīgas un būtiskas vides stāvokļa izmaiņas, kas šajā gadījumā būtu pamats Stratēģiskā novērtējuma piemērošanai. Līdz ar to – vadoties no pašlaik pieejamās informācijas un pie nosacījuma, ka tiks ievērotas Lokālplānojuma izstrādei izvirzītās prasības, tai skaitā institūciju nosacījumi, kā arī spēkā esošie normatīvie akti, plānošanas dokumentam Stratēģiskā novērtējuma procedūra nebūtu lietderīga. Stratēģisko novērtējumu savas kompetences ietvaros par nepieciešamu neuzskata arī Veselības inspekcija un DAP administrācija, tā nepieciešamība neizriet no Likuma 23. divi *prim* panta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijiem.

Piemērotās tiesību normas:

- Aizsargjoslu likuma 6., 36. pants;
- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 „*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Izstrādātāja 2020. gada 30. oktobra vēstuli Nr. PE 10–20/9e “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu*”, Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Lokālplānojuma izstrādi.

Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālpilnojumam nekustamam īpašumam “*Apiņi*” (kadastra Nr. 8033 001 0688), Zvejniekiemā, Saulkrastu pagastā, Saulkrastu novadā.

Direktors

(paraksts*)

A.Lukšēvics

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Lēmums nosūtīts:

- Saulkrastu novada domei, E.Adresē;
- Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālai vides pārvaldei, E.Adresē;
- IK “*Plānošanas eksperti*”, e-pasts: birojs@planosana.lv.